

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Prop. 16 S

(2017–2018)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2017 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet

*Tilråding fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 24. november 2017,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Innledning

Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger med dette fram forslag til endringer i statsbudsjettet for 2017 i samsvar med punkt 2 nedenfor.

2 Forslag til endringer

Programkategori 13.00 Administrasjon og fellestjenester mv.

Kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Post 25 Forprosjekt nytt regjeringskvartal, kan overføres

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017 ble det bevilget 4 mill. kroner til å dekke Kommunal- og moderniseringsdepartementets utgifter til kjøp av utredninger og tjenester for forprosjekt nytt regjeringskvartal.

I arbeidet med nytt regjeringskvartal er behovet for å håndtere sikkerhetsgradert informasjon i dialogen mellom Statsbygg og departementet omfattende. Det foreslås derfor at bevilgningen i tillegg kan dekke deler av kostnadene til nødvendig sikkerhetsmessig tilpasning av departementets lokaler til formålet.

Programkategori 13.30 Statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning

Kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Bevilgningen dekker prosjektering av bygg utenfor den statlige husleieordningen.

Forprosjektet for Vikingtidsmuseet ved Universitetet i Oslo er forventet ferdigstilt i november 2017. Kostnaden for forprosjektet ble ved oppstart anslått å ligge i et spenn mellom 59 og 112 mill. kroner, hvor forventet kostnad var angitt til 91 mill. kroner. Forventet kostnad for forprosjektet er nå 99 mill. kroner. Økningen skyldes økte kostnader til sikring og reguleringsprosessen. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 8 mill. kroner til 97 mill. kroner.

Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen dekker midler til videreføring av byggeprosjekter som Stortinget tidligere har vedtatt å starte opp. Forventet likviditetsbehov på posten er 40 mill. kroner høyere enn disponibel bevilgning. Dette skyldes blant annet høyere utbetalinger enn forventet på Norges idrettshøgskole og Universitet i Tromsø, Medisin- og helsefag.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 40 mill. kroner til 2 195 mill. kroner.

Kap. 532 Utvikling av Fornebuområdet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen dekker Statsbyggs driftsutgifter i etterbruksprosjektet på Fornebu. Uforutsette aktiviteter på prosjektet har medført merarbeid og økte kostnader. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 100 000 kroner til 198 000 kroner.

Post 30 Investeringer, Fornebu, kan overføres

Bevilgningen dekker statens del av investeringer i infrastruktur på Fornebu. Arbeidene er avhengig av framdriften til andre utbyggere. I 2017 har dette medført en lavere utbetaling enn forutsatt. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 8,3 mill. kroner til 1,9 mill. kroner.

Kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Det er fram til 2017 bevilget 20,6 mill. kroner til etablering av nasjonalt minnested etter 22. juli på Sørbråten i Hole kommune. På grunn av pågående rettsprosess med flere av naboene til Sørbråten ble prosjektet for etableringen stilt i bero. Det er besluttet at det nasjonale minnestedet i Hole kommune etableres på Utøyakaia. I den anledning har Statsbygg fremforhandlet kjøpsoppsjon av nabotomt til 5,3 mill. kroner, som vil bli innfridd i 2017 eller tidlig i 2018. Utgiftene dekkes innenfor allerede bevilgede midler.

Kap. 2445 Statsbygg

Post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen dekker oppstart av nye byggeprosjekter innenfor husleieordningen. Likviditetsbehovet på posten er noe lavere enn forutsatt. I hovedsak gjelder mindrebehovet arkivverkets del av Nasjonalbiblioteket, Fjellanlegget. Det foreslås å redusere bevilgningen med 15 mill. kroner til 110 mill. kroner.

Post 32 Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, kan overføres

Bevilgningen gjelder midler til prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter på oppdrag fra departementene. Kurantprosjekter er statlige byggeprosjekter der leietakeren forplikter seg til å dekke husleieutgiftene innenfor sine økonomiske rammer.

For å dekke den økte etterspørselen etter denne type prosjekter foreslås det å øke bevilgningen med 50 mill. kroner til 195,2 mill. kroner.

Post 33 Videreføring av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen gjelder midler til videreføring av byggeprosjekter som Stortinget tidligere har vedtatt å starte opp. Likviditetsbehovet i 2017 for prosjektet Sikker teknisk infrastruktur i regjeringskvartalet er lavere enn budsjettet. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 130 mill. kroner til 1 546,3 mill. kroner.

Post 34 Videreføring av kurantprosjekter, kan overføres

Bevilgningen gjelder midler til videreføring av kurantprosjekter. Det er et merbehov på 150 mill. kroner på grunn av høyere aktivitetsnivå enn lagt til grunn i saldert budsjett for 2017 og forskyvning av utbetalinger fra 2016 til 2017. Det er blant annet høy aktivitet på større kurantprosjekter som Besøkssenter ved Universitetet i Stavanger, kontorbygg i Halden (Remmen) ved Høgskolen i Østfold, nytt simuleringssenter ved Høgskolen i Sørøst-Norge (Telemark) og Statped Gamle hovsetervei.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 150 mill. kroner til 749,5 mill. kroner.

Programkategori 13.40

Forvaltningsutvikling og IKT-politikk

Kap. 540 Direktoratet for forvaltning og IKT

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen dekker lønn til ansatte, husleie og andre faste driftsutgifter for Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi). Opplæringskontoret OK stat ble fra 1. januar 2017 tilknyttet Difi som en fast ordning. Driften av opplæringskontoret er basert på en delt finansiering der virksomhetene som er medlem av OK stat skal bidra til finansiering av kontoret. Dette innebærer at deler av lær-

lingtilskuddet som fylkeskommunene innbetaler skal dekke deler av driftsutgiftene.

Opplæringskontoret OK stat opplever økt aktivitet da flere virksomheter har gått inn som medlemmer i ordningen. Fra høsten 2017 er det 53 virksomheter tilknyttet OK stat som tar inn læringer, noe som er en økning på 14 virksomheter fra 2016.

Som følge av den økte aktiviteten ved opplæringskontoret foreslås bevilgningen på posten økt med 0,7 mill. kroner til 271 mill. kroner, jf. omtale under kap. 540, post 27 og kap. 3540, post 02.

Stortinget har samtykket i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2017 kan overskride bevilgningen på post 27 Opplæringskontoret OK stat mot tilsvarende merinntekter under kap. 3540 Direktoratet for forvaltning og IKT, post 02 Opplæringskontoret OK stat, jf. Prop. 129 S og Innst. 401 S (2016–2017). Det er behov for at merinntektsfullmakten også knyttes mot post 01 slik at deler av merinntektene kan dekke deler av driftsutgiftene ved ordningen. Det foreslås derfor at bevilgningene på post 01 og post 27 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 3540, post 02, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 27 Opplæringskontoret OK stat

Bevilgningen dekker utbetaling av lærlingtilskudd til statlige virksomheter som har læringer og er tilknyttet OK stat. Fylkeskommunenes innbetaling av lærlingtilskudd inntektsføres på kap. 3540, post 02.

Som følge av økt aktivitet ved Opplæringskontoret OK stat foreslås bevilgningen på posten økt med 1,4 mill. kroner til 3,4 mill. kroner, jf. omtale under kap. 540, post 01 og kap. 3540, post 02.

Kap. 542 Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram

Post 70 Tilskudd til internasjonale program, kan overføres

Bevilgningen på posten dekker EU-programmer som Norge tar del i etter EØS-avtalen og som er knyttet til utviklingen av informasjonssamfunnet og elektronisk forvaltning. Bevilgningen dekker også etterslep fra avsluttede programmer. Utenriksdepartementet mottar hvert år innbetalingskrav fra EU hvor de samlede kontingentforpliktelsene fremgår. Utenriksdepartementet forskutter innbetalingene til EU-kommisjonen. Departementene mottar deretter faktura fra Utenriksdepartementet hvor utgiftene til det enkelte

program og etterslep fra tidligere avsluttede programmer er spesifisert. Utbetalingstakt og valutakurs innebærer at bevilgningsbehovet i det enkelte budsjettår vil variere.

Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 12,6 mill. kroner til 16,7 mill. kroner.

Kap. 3540 Direktoratet for forvaltning og IKT

Post 02 Opplæringskontoret OK stat

På posten budsjetteres inntekter knyttet til fylkeskommunenes innbetaling av lærlingtilskudd. Som følge av økt aktivitet ved Opplæringskontoret OK stat foreslås det at bevilgningen på posten økes med 2,1 mill. kroner til 5,1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 540, post 01 og kap. 540, post 27.

Post 05 Betaling for bruk av Difis nasjonale felleskomponenter

Bevilgningen på posten er knyttet til inntekter fra viderefakturerte utgifter på kap. 540, post 22 for betaling fra offentlige virksomheter for bruk av Digital postkasse til innbyggere, innlogging til postkassene via ID-porten og bruk av elektronisk ID på høyt sikkerhetsnivå utstedt av private leverandører og signeringstjenesten. Viderefaktureringen av utgiftene skjer etterskuddsvis på basis av faktisk bruk, slik at avregning for siste kvartal i året faktureres året etter.

Det er økende bruk av Difis nasjonale felleskomponenter. Siden utgiftene faktureres etterskuddsvis, vil inntekter fra økende volum først komme i perioden etter at utgiftene er betalt. Så lenge det er økt bruk av tjenestene, vil inntektene være lavere enn utgiftene i samme periode. Bevilgningen er på 36 mill. kroner i 2017. Det forventes imidlertid at inntektene vil bli 33,5 mill. kroner.

Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 2,5 mill. kroner til 33,5 mill. kroner.

Programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk

Kap. 550 Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene

Post 66 Forenkling av utmarksforvaltning – forsøksordning, kan overføres

Kommunal- og moderniseringsdepartementet igangsatte i 2016 en femårig forsøksordning for kommuner som ønsket å forenkle utmarksforvaltningen. Ordningen skulle styrke kommunenes

førstelinjetjeneste og utøvelse av myndighet i utmarksforvaltningen.

Det har kommet få søknader til ordningen. I Prop. 1 S (2017–2018) er det derfor foreslått å avvikle ordningen fra 2018. I 2016 og 2017 er det bevilget henholdsvis 3 mill. kroner og 8 mill. kroner og gitt tilsagn for henholdsvis 0,5 mill. kroner og 1,5 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten redusert med 6,5 mill. kroner til 1,5 mill. kroner.

Post 73 Merkur-programmet, kan overføres

Bevilgning på posten dekker kompetanseutviklings- og investeringsstøtteordninger for de minste dagligvarebutikkene i distriktene. Målet for Merkur-programmet er å sikre innbyggerne i distriktene tilgang til en nærliggende dagligvarebutikk med god kvalitet. For 2017 er det satt av 37,3 mill. kroner til Merkur-programmets ulike ordninger. Etterspørselen etter investeringsstøtte-midlene har vært stor, og hele bevilgningen er disponert. Det foreslås å øke bevilgningen for å kunne sette i gang nye tiltak for Merkur-butikkene i 2017.

Det foreslås å øke kap. 550 post 73 Merkur-programmet med 4 mill. kroner til 41,3 mill. kroner.

Kap. 553 Omstillingsdyktige regioner

Post 60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse, kan nyttes under kap. 553, post 63 og 65

Bevilgningen på posten skal bidra til å mobilisere til samarbeid mellom bedrifter i næringsmiljø og bedre koblinger mellom bedrifter og relevante utdanningsmiljøer for å møte næringslivets behov for kunnskap og relevant arbeidskraft.

Et mål i regjeringens Nordområdestrategi som ble lagt fram våren 2017, er å bidra til flere konkurransedyktige leverandørmiljøer i Nord-Norge, gjennom tiltaket «Høyere opp i verdikjeden». Innenfor satsingen er det tre tiltak som gjennom å virke sammen skal bidra til flere konkurransedyktige leverandørmiljøer. De tre tiltakene er leverandørutvikling for økt verdiskaping i Nord-Norge, mobilisering av bedrifter til økt bruk av FOU og kompetanseutvikling av ansatte i bedrifter gjennom etter- og videreutdanning.

Det foreslås å øke bevilgningen med 5 mill. kroner til 138 mill. kroner. Midlene fordeles og

prioriteres i nært samarbeid mellom de tre nordligste fylkeskommunene i tråd med målene i Nordområdestrategiens tiltak «Høyere opp i verdikjeden».

Programkategori 13.67 Nasjonale minoriteter

Kap. 567 Nasjonale minoriteter

Post 22 Kollektiv oppreisning til norske rom mv.

Bevilgningen på posten dekker utgifter til en kollektiv oppreisning til norske rom.

I 2017 dekker bevilgningen utgifter til et forprosjekt for å vurdere hvordan et kultur- og ressurs-senter for norske rom kan utformes. Kommunal- og moderniseringsdepartementet forventer at utgiftene i inneværende år blir noe lavere enn budsjettet.

Det foreslås at stikkordet «kan overføres» tilføyes posten i 2017, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 74 Kultur- og ressurs-senter for norske rom

Posten er ny i 2017 og dekker tilskudd til etablering og drift av et kultur- og ressurs-senter for norske rom som del av den kollektive oppreisningen til norske rom. I forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2017 vedtok Stortinget at Kirkens Bymisjon skal stå for etablering og drift av Romsk kultur- og ressurs-senter – Romano Kher.

På grunn av utfordringer med å finne egnede lokaler for senteret er tilskuddsutbetalingen til Kirkens Bymisjon noe lavere enn forutsatt, og det vil bli en faseforskyvning av utgiftene.

Det foreslås at stikkordet «kan overføres» tilføyes posten i 2017, jf. forslag til romertallsvedtak.

Programkategori 13.70

Rammeoverføringer til kommunesektoren mv.

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

Post 64 Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 572, post 64

I 2017 er det satt av til sammen 220 mill. kroner på den såkalte reservepotten over skjønnsmidlene til kommunene og fylkeskommunene, hvorav 120 mill. kroner på kap. 571, post 64 og 100 mill. kroner på kap. 572, post 64. Foreløpig anslag tilsier at det kan gjenstå til sammen om lag 55 mill. kroner i ubrukte midler av reservepotten i 2017.

Det foreslås at kap. 571, post 64 tilføyes stikkordet «*kan overføres*» i statsbudsjettet for 2017, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Post 64 Skjønntilskudd, kan nyttes under kap. 571, post 64

Det vises til omtale under kap. 571, post 64 Skjønntilskudd. Det foreslås at kap. 572, post 64 tilføyes stikkordet «*kan overføres*» i statsbudsjettet for 2017, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 573 Kommunereform

Post 60 Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, overslagsbevilgning

Kommuner som slår seg sammen, får dekket engangskostnader knyttet til etablering av den nye kommunen i tråd med modell som er beskrevet i Prop. 1 S (2016–2017). Ordningen gjelder for kommuner som slår seg sammen i reformperioden, det vil si kommunesammenslåinger hvor det er fattet nasjonalt vedtak om sammenslåing innen utgangen av 2017.

Vedtatt bevilgning bygger på regjeringens forslag til kommunesammenslåinger som ble fremmet i Prop. 96 S (2016–2017) *Endringer i kommunestrukturen*. Ved stortingsbehandlingen av proposisjonen 8. juni 2017 ble det, i tillegg til regjeringens forslag, fattet vedtak om sammenslåing av Flora og Vågsøy kommuner, samt at Trøgstad kommune inngår i nye Indre Østfold kommune. Dette medfører en økning i kompensasjonen for engangskostnader på 30,8 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt tilsvarende, til 1 333,4 mill. kroner.

Post 61 Engangskostnader ved fylkessammenslåing, overslagsbevilgning

Fylkeskommuner som slår seg sammen, får dekket engangskostnader knyttet til etablering av den nye fylkeskommunen i tråd med modell som er beskrevet i Prop. 1 S (2016–2017). Det utbetales 15 mill. kroner per fylke i en fylkessammenslåing.

Vedtatt bevilgning bygger på regjeringens forslag til fylkessammenslåinger som ble fremmet i Prop. 84 S (2016–2017) *Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå*. I Prop. 128 S (2016–2017) *Kommune-*

proposisjonen 2018 ble det i tillegg foreslått en sammenslåing av Troms og Finnmark. Stortinget fattet 8. juni 2017 vedtak i tråd med regjeringens forslag. Dette medfører en økning i kompensasjonen for engangskostnader på 30 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt tilsvarende, til 195 mill. kroner.

Kap. 575 Ressurskrevende tjenester

Post 60 Toppfinansieringsordning, overslagsbevilgning

Formålet med toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester er å legge til rette for at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. I 2017 får kommunene kompensert 80 pst. av egne netto lønnsutgifter i 2016 til helse- og omsorgstjenester ut over et innslagspunkt på 1 157 000 kroner.

Helsedirektoratet har i 2017 utbetalt 9 039 mill. kroner for kommunenes refusjonskrav for 2016. Dette er 151 mill. kroner lavere enn saldert budsjett for 2017.

I anslaget i statsbudsjettet for 2017 lå det til grunn en vekst i antallet tjenestemottakere på 6,2 pst. Videre lå det til grunn en reell vekst i utgifter per mottaker på 2,5 pst. Innslagspunktet ble økt med 50 000 kroner ut over anslått lønnsvekst. Det ble anslått at dette isolert sett ville innebære en reduksjon i tilskuddet på om lag 330 mill. kroner. I tillegg ble det trukket ut 102 mill. kroner i forbindelse med forsøksordningen med statlig finansiering av omsorgstjenestene, jf. kap. 761, post 65 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

Den faktiske veksten i antallet mottakere ble på om lag 1,9 pst., noe som medførte en mindretgift på om lag 374 mill. kroner. Veksten i utgifter per mottaker over innslagspunktet viste en økning på nærmere 4,9 pst., noe som medførte en merutgift på om lag 197 mill. kroner. Som følge av at antallet mottakere økte mindre enn det som var lagt til grunn i budsjettet, ble effekten av økningen i innslagspunktet 13 mill. kroner lavere enn det som var lagt til grunn. Utbetalingene knyttet til de kommunene som er med i forsøksordningen med statlig finansiering av omsorgstjenestene ble 13 mill. kroner lavere enn det som var lagt til grunn i budsjettet for 2017.

På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen med 151 mill. kroner til 9 039 mill. kroner.

Kap. 578 Valgdirektoratet*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen dekker lønn til ansatte, husleie og andre faste driftsutgifter for Valgdirektoratet.

I forbindelse med avviklingen av stortings- og sametingsvalget 2017 ble det benyttet mindre overtid enn det var budsjettert med. Det har også vært lavere utgifter til eksterne konsulenter enn forutsatt.

På bakgrunn av dette foreslås det at bevilgningen reduseres med 7,4 mill. kroner til 98,3 mill. kroner.

Post 60 (Ny) Kompensasjon til kommuner og fylkeskommuner

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår at det opprettes ny post 60 som skal dekke kompensasjon til kommuner og fylkeskommuner for ekstrautgifter i forbindelse med stortingsvalget 2017.

Departementet fikk 31. august 2017 informasjon som tilsa at trusselen mot valggjennomføringen var økt. Situasjonen ble vurdert dithen at det var behov for å iverksette tiltak for å sikre at det ikke kunne reises tvil om integriteten til valget og at tilliten til valget ikke skulle svekkes.

Departementet fastsatte derfor en forskrift som påla alle kommuner manuell optelling av den foreløpige optellingen av stemmesedlene. Dette medførte merkostnader for kommuner som hadde planlagt å skanne stemmesedlene to ganger. Departementet foreslår å gi en kompensasjon til kommunene for merutgifter knyttet til pålegget om manuell optelling. På bakgrunn av innrapportering fra kommunene av merutgifter knyttet til manuell optelling, har departementet beregnet gjennomsnittskostnaden per stemme, som vil utgjøre øvre grense for hvor mye kommunene kan få refundert per stemme. Denne satsen ganget med antall opptalte stemmer vil utgjøre den maksimale refusjonen kommunen kan få. Departementet foreslår på dette grunnlag å sette av 5,5 mill. kroner til delvis dekning av kommunenes merkostnader.

Valgdirektoratet oppfordret også fylkeskommunene om å iverksette ekstra sikkerhetstiltak for å sikre skanningsløsningen ved optellingen i fylkene. Valgdirektoratet har hentet inn opplysninger om fylkeskommunenes merutgifter knyttet til ekstra sikkerhetstiltak. På bakgrunn av dette foreslås det 1,5 mill. kroner til å kompensere fylkeskommunenes merutgifter.

På bakgrunn av ovenstående foreslås det en bevilgning på posten på 7 mill. kroner.

Post 70 Informasjonstiltak

Målet med tilskuddsordningen er å øke stemmeberettigedes kunnskap om valget og/eller øke valgdeltakelsen. Prioriterte målgrupper er ungdom, innvandrere og velgere med behov for særlig tilrettelagt informasjon.

Finansdepartementet har i brev av 6. juni gitt samtykke til at post 70 kan overskrides med inntil 675 000 kroner mot tilsvarende innsparing på Valgdirektoratets driftsbevilgning (kap. 578, post 01), jf. bevilgningsreglementet § 11, tredje ledd. Det er tildelt tilskudd som innebærer en overskridelse av bevilgningen på 405 000 kroner. Bakgrunnen er at departementet ga en søker medhold i klage på avslag fra Valgdirektoratet om tilskudd.

Det foreslås at bevilgningen økes med 405 000 kroner til 5,6 mill. kroner.

Kap. 579 Valgutgifter*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen går til å dekke departementets utgifter knyttet til lønn, utredning og analyse, evaluering og regelverksutvikling på valgområdet, samt oppfølging av Valgdirektoratet.

Det er mindreforbruk på posten blant annet som følge av at valglovutvalget ikke har kommet i gang som planlagt.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner til 9,2 mill. kroner.

Programkategori 13.80 Bolig, bomiljø og bygg**Kap. 580 Bostøtte***Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning*

Bostøtten skal sikre personer med lave inntekter og høye bostøttestøtter en egnet bolig. Bevilgning for 2017 er 2 854,5 mill. kroner.

Fra 1. januar 2017 blir bostøtten beregnet på grunnlag av månedlig oppdaterte inntektsopplysninger fra a-ordningen, istedenfor 1–2 år gamle likningstall. I a-ordningen innrapporterer alle offentlige og private arbeidsgivere og NAV utbetalinger av lønn og andre ytelser til skattemyndighetene på månedsbasis. Omleggingen gir en mer treffsikker og fleksibel bostøtte ved at støtten til enhver tid er tilpasset søkerens reelle økonomiske situasjon, og fører til en betydelig reduksjon i feilutbetalinger.

I saldert budsjett for 2017 ble det lagt til grunn at omleggingen til nytt inntektsgrunnlag ville gjøre

at omfanget av feilutbetalinger og krav om tilbakebetaling reduseres betydelig, og utbetalinger til eksisterende mottakere ville bli redusert med anslagsvis 550 mill. kroner. Som følge av at nye mottakere ville komme til, ventet departementet at utbetalt bostøtte ville øke med anslagsvis 250 mill. kroner. Alt i alt var det ventet at omleggingen ville redusere bevilgningsbehovet med om lag 300 mill. kroner. Innfasingen av nye mottakere har vært noe lavere enn forventet. Dette fører til et redusert bevilgningsbehov på 90 mill. kroner.

Høsten 2016 ble tilgangen til bostøtte utvidet for personer i bokollektiv. Det ble anslått at tiltaket ville øke utbetalt bostøtte i 2017 med 73 mill. kroner og at det ville være 3 500 slike mottakere ved utgangen av 2017. Antallet bostøttemottakere i bokollektiv har steget jevnt, men mindre enn forventet. Per september 2017 var det om lag 1 400 personer i bokollektiv som fikk bostøtte. Dette fører til et redusert bevilgningsbehov på 40 mill. kroner.

Samlet sett foreslås det å redusere bevilgningen med 130 mill. kroner til 2 724,5 mill. kroner.

Kap. 2412 Husbanken

Post 72 Rentestøtte

Posten omfatter rentestøtte som følge av at eldre særvilkårslån har ett prosentpoeng lavere rente enn ordinære lån. Slike lån ble gitt fram til og med 1996. Rentestøtten beregnes og bokføres parallelt med opptjente renteinntekter. Bevilgningen for 2017 er 6 mill. kroner.

Nye anslag tilsier at porteføljen av særvilkårslån blir noe høyere enn tidligere lagt til grunn. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 0,4 mill. kroner til 6,4 mill. kroner.

Post 90 Lån fra Husbanken, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten skal dekke utbetaling av lån fra Husbanken og beregnede opptjente, ikke betalte renter fra kundene. Bevilgningen for 2017 er 16 159 mill. kroner.

I saldert budsjett for 2017 er det lagt til grunn at lånerammen på 18 mrd. kroner ville bli benyttet fullt ut. Nye anslag tilsier at det vil bli gitt tilsagn for rundt 17 mrd. kroner i 2017. Ved utgangen av september var det gitt tilsagn om grunnlån for 4 580 mill. kroner. Det er 22 pst. lavere enn i samme periode i 2016.

På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 500 mill. kroner til 15 659 mill. kroner.

Kap. 5312 Husbanken

Post 11 Tilfeldige inntekter

Posten omfatter tilfeldige inntekter som for eksempel tilbakebetalt tilskudd og bostøtte. Bevilgningen i 2017 er på 82,2 mill. kroner.

Tilbakebetalingene så langt i år gjelder i hovedsak bostøtte. Det har vært en sterk vekst i krav om tilbakebetaling av bostøtte siden regler om systematiske etterkontroller ble innført i 2013 og senere skjerpet. På bakgrunn av registrerte innbetalinger hittil i år foreslås det å øke bevilgningen med 30 mill. kroner til 112,2 mill. kroner.

Departementet viser til at bostøtten fra 1. januar 2017 beregnes på grunnlag av siste måneds inntekt, og ikke 1–2 år gamle likningsdata som tidligere. Dette forventes å føre til reduserte feilutbetalinger og reduserte krav om tilbakebetaling av bostøtte fra 2018, jf. omtale under kap. 580, post 70 Bostøtte.

Post 90 Avdrag

Posten omfatter ordinære og ekstraordinære avdrag, tilbakebetaling av opptjente, ikke betalte renter og tap. Bevilgningen i 2017 er på 11 266 mill. kroner.

Det anslås at ekstraordinære avdrag blir om lag 900 mill. kroner høyere enn tidligere lagt til grunn. Hovedsakelig som følge av denne økningen, anslås de ordinære avdrag å bli om lag 100 mill. kroner lavere. En årsak til at ekstraordinære avdrag øker kan være at Husbankens rentefordel sammenliknet med det private kredittmarkedet er redusert de senere år.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen med 800 mill. kroner til 12 066 mill. kroner.

Kap. 5615 Husbanken

Post 80 Renter

Posten omfatter betalte renter på lån, opptjente ikke betalte renter og rentestøtte. Bevilgningen i 2017 er på 3 013 mill. kroner.

Som følge av redusert anslag for utbetaling av nye lån og økt anslag for innbetaling av avdrag, blir gjennomsnittlig utlånsvolum redusert. Det vises til omtale under kap. 2412, post 90 Lån fra Husbanken og kap. 5312, post 90 Avdrag.

Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 13 mill. kroner til 3 000 mill. kroner.

Programkategori 13.90 Planlegging, byutvikling og geodata**Kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur**

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 595, post 21 og 45

Bevilgningen på posten dekker lønn, husleie, IKT-utgifter og andre faste driftsutgifter for Kartverket.

Kartverkets arbeid med stedsnavn dekkes delvis med midler fra Kulturdepartementet. I saldert budsjett for 2017 er det budsjettert med 5,5 mill. kroner i utgifter og tilsvarende inntekter på kap. 3595, post 03. Fra og med 2017 blir midlene fra Kulturdepartementet stilt til rådighet for Kartverket via belastningsfullmakt. Det forslås derfor å redusere bevilgningen med 5,5 mill. kroner til 868 mill. kroner. Det vises også til omtale under kap. 3595, post 03.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres kan nyttes under kap. 595, post 01 og 45

Bevilgningen på posten dekker tidsavgrensede prosjekter og brukes som hovedregel til kjøp av tjenester. Disponibel bevilgning for 2017 er 366,9 mill. kroner.

Kartverkets tilknytningsform ble endret fra forvaltningsbedrift til bruttobudsjettert forvaltningsorgan fra og med 1. januar 2017. Som følge av omleggingen ble Kartverkets reguleringsfond utviklet. Forskuddsinnbetalinger knyttet til samfinansierte prosjekter ble videreført som en balansepost på Kartverkets mellomværende med statskassen. Inntektene føres på kap. 3595, post 03 parallelt med at utgiftene føres på kap. 595, post 21.

Av reguleringsfondet ble det anslått at opptil 56 mill. kroner var knyttet til andre typer utviklingsprosjekter, herunder elektronisk tinglysing. Midlene ble i saldert budsjett for 2017 budsjettert som inntekt på kap. 3595, post 03 og som en utgift på kap. 595, post 21.

Ved avslutningen av regnskapet for 2016 ble anslaget justert ned med 6 mill. kroner, til om lag 50 mill. kroner. Som følge av dette ble inntekter og utgifter nedjustert med 6 mill. kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017.

I juni 2017 ble anslaget på andelen av reguleringsfondet som var knyttet til andre typer utviklingsprosjekter, herunder elektronisk tinglysing, ytterligere nedjustert med 5,3 mill. kroner, til om lag 44,7 mill. kroner.

På bakgrunn av dette forslås det å redusere bevilgningen med 5,3 mill. kroner til 361,6 mill.

kroner. Det vises også til omtale under 3595, post 03 Samfinansiering.

Kap. 3595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Post 01 Gebyrinntekter tinglysing

På posten budsjetteres inntekter fra gebyr for tinglysing av fast eiendom og rettsregistrering av boretter. Saldert budsjett for 2017 er 418,3 mill. kroner. Inntektene fra gebyr for tinglysing av fast eiendom og rettsregistrering av boretter blir høyere enn anslått i saldert budsjett for 2017, grunnet noe høyere omsetning i eiendomsmarkedet. Det forslås derfor å øke bevilgningen med 5,7 mill. kroner til 424 mill. kroner.

Post 02 Salg og abonnement

På posten budsjetteres inntekter fra ulike salg i Kartverket, deriblant abonnenment til posisjoneringstjenesten CPOS og salg av geodata. Saldert budsjett for 2017 er 140,5 mill. kroner.

Ved omlegging av Kartverket til bruttobudsjettert forvaltningsorgan fra 1. januar 2017 ble inntektene knyttet til sjøkartdistribusjonsordningen Primar ført på kap. 3595, post 02 Salg og abonnement. Primar er et internasjonalt samarbeidsprosjekt der ulike sjøkartverk rundt i verden har en samlet distribusjonsløsning for sjøkart. Inntektene fra salget til private brukere går i all hovedsak inn til Kartverket, for så å gå ut til de deltakende sjøkartverkene i form av godtgjørelser for deres data. Etter en gjennomgang av budsjetteringen ser departementet at disse inntektene isteden bør budsjetteres som inntekter knyttet til samfinansiering. Det foreslås derfor å flytte inntektene knyttet til Primar fra post 02 Salg og abonnement til post 03 Samfinansiering.

På bakgrunn av dette foreslås det å redusere inntektene med 96,4 mill. kroner til 44,1 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på post 03. Det vises også til omtale under 3595, post 03.

Post 03 Samfinansiering

På posten budsjetteres inntekter knyttet til prosjekter som skal samfinansieres. I tillegg er det som følge av endringen i Kartverkets tilknytningsform inntektsført midler fra reguleringsfondet i 2017 som gjelder andre typer utviklingsprosjekter. Disponibel bevilgning for 2017 er 265 mill. kroner.

Stedsnavn

Som en følge av at Kulturdepartementets bidrag til Kartverkets arbeid med stedsnavn blir stilt til rådighet via belastningsfullmakt i 2017, bortfaller behovet for å føre midlene over Kartverkets budsjett. Det foreslås derfor å redusere inntektene med 5,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 595, post 01.

Avvikling av reguleringsfondet

Som følge av omleggingen av Kartverkets tilknytningsform fra forvaltningsbedrift til bruttobudsjettet forvaltningsorgan ble reguleringsfondet avviklet. Som følge av nytt anslag foreslås det å redusere bevilgningen knyttet til utvikling som ikke er samfinansiert med 5,3 mill. kroner, jf. omtale under kap. 595, post 21.

Endret postering

Det foreslås at inntektene knyttet til sjøkartdistribusjonsordningen Primar føres som inntekter knyttet til samfinansiering istedenfor inntekter fra salg. Som følge av dette foreslås det å øke bevilgningen med 96,4 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3595, post 02.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 85,6 mill. kroner til 350,5 mill. kroner.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i statsbudsjettet 2017 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endringer i statsbudsjettet 2017 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om endringer i statsbudsjettet 2017 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet

I

I statsbudsjettet 2017 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	30	Prosjektering av bygg, kan overføres, forhøyes med fra kr 89 037 000 til kr 97 037 000	8 000 000
	33	Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres, forhøyes med fra kr 2 155 000 000 til kr 2 195 000 000	40 000 000
532		Utvikling av Fornebuområdet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, forhøyes med fra kr 98 000 til kr 198 000	100 000
	30	Investeringer, Fornebu, kan overføres, nedsettes med fra kr 10 200 000 til kr 1 900 000	8 300 000
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 270 311 000 til kr 271 011 000	700 000
	27	Opplæringskontoret OK stat, forhøyes med fra kr 2 000 000 til kr 3 400 000	1 400 000
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	70	Tilskudd til internasjonale program, kan overføres, nedsettes med fra kr 29 300 000 til kr 16 741 000	12 559 000
550		Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene	
	66	Forenkling av utmarksforvaltning – forsøksordning, kan overføres, nedsettes med fra kr 8 000 000 til kr 1 500 000	6 500 000
	73	Merkur-programmet, kan overføres, forhøyes med fra kr 37 300 000 til kr 41 300 000	4 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
553		Omstillingsdyktige regioner	
	60	Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse, kan nyttes under kap. 553, post 63 og 65, forhøyes med fra kr 133 000 000 til kr 138 000 000	5 000 000
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, overslagsbevilgning, forhøyes med..... fra kr 1 302 600 000 til kr 1 333 400 000	30 800 000
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, overslagsbevilgning, forhøyes med fra kr 165 000 000 til kr 195 000 000	30 000 000
575		Ressurskrevende tjenester	
	60	Toppfinansieringsordning, overslagsbevilgning, nedsettes med..... fra kr 9 190 000 000 til kr 9 039 000 000	151 000 000
578		Valgdirektoratet	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 105 742 000 til kr 98 337 000	7 405 000
(NY)	60	Kompensasjon til kommuner og fylkeskommuner, bevilges med	7 000 000
	70	Informasjonstiltak, forhøyes med..... fra kr 5 200 000 til kr 5 605 000	405 000
579		Valgutgifter	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 11 214 000 til kr 9 214 000	2 000 000
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, overslagsbevilgning, nedsettes med..... fra kr 2 854 500 000 til kr 2 724 500 000	130 000 000
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	01	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 595, post 21 og 45, nedsettes med..... fra kr 873 546 000 til kr 868 033 000	5 513 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under kap. 595, post 01 og 45, nedsettes med fra kr 366 860 000 til kr 361 607 000	5 253 000
2412		Husbanken	
	72	Rentestøtte, forhøyes med fra kr 6 000 000 til kr 6 400 000	400 000
	90	Lån fra Husbanken, overslagsbevilgning, nedsettes med fra kr 16 159 000 000 til kr 15 659 000 000	500 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445		Statsbygg	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, kan overføres, nedsettes med..... fra kr 125 000 000 til kr 110 000 000	15 000 000
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, kan overføres, forhøyes med fra kr 145 200 000 til kr 195 200 000	50 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, kan overføres, nedsettes med fra kr 1 676 254 000 til kr 1 546 254 000	130 000 000
	34	Videreføring av kurantprosjekter, kan overføres, forhøyes med..... fra kr 599 498 000 til kr 749 498 000	150 000 000

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	02	Opplæringskontoret OK stat, forhøyes med fra kr 3 000 000 til kr 5 100 000	2 100 000
	05	Betaling for bruk av Difis nasjonale felleskomponenter, nedsettes med fra kr 36 000 000 til kr 33 500 000	2 500 000
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	01	Gebyrinntekter tinglysing, forhøyes med fra kr 418 341 000 til kr 424 000 000	5 659 000
	02	Salg og abonnement, nedsettes med fra kr 140 490 000 til kr 44 130 000	96 360 000
	03	Samfinansiering, forhøyes med fra kr 264 952 000 til kr 350 546 000	85 594 000
5312		Husbanken	
	11	Tilfeldige inntekter, forhøyes med fra kr 82 240 000 til kr 112 240 000	30 000 000
	90	Avdrag, forhøyes med..... fra kr 11 266 000 000 til kr 12 066 000 000	800 000 000
5615		Husbanken	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 3 013 000 000 til kr 3 000 000 000	13 000 000

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2017 kan overskride bevilgningene under kap. 540 Direktoratet for forvaltning og IKT, post 01 Driftsutgifter og post 27

Opplæringskontoret OK stat mot tilsvarende merinntekter under kap. 3540 Direktoratet for forvaltning og IKT, post 02 Opplæringskontoret OK stat.

III

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan

1. tilføye stikkordet «*kan overføres*» på bevilgningen i 2017 under kap. 567 Nasjonale minoriteter, post 22 Kollektiv oppreisning til norske rom mv.
2. tilføye stikkordet «*kan overføres*» på bevilgningen i 2017 under kap. 567 Nasjonale minoriteter, post 74 Kultur- og ressurscenter for norske rom.

3. tilføye stikkordet «*kan overføres*» på bevilgningen i 2017 under kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 64 Skjønnstilskudd, *kan nyttes under kap. 572, post 64.*
4. tilføye stikkordet «*kan overføres*» på bevilgningen i 2017 under kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 64 Skjønnstilskudd, *kan nyttes under kap. 571, post 64.*
